

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmae Virtvtvm, Ac Vitiorvm , Tomus ...

Guilelmus <Peraldus>

Lvgdvni, 1585

Quomodo se habeat superbus ad proximum. Cap. IIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46161](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46161)

rent, inter vicinos suos honorificè viuere non possent, vt ipsi dicunt. vnde manifestum est, q̄ superbia peccatum rapinæ & vitiæ cōseruat in eis. Ideo necesse esset vt prædicator conareret diruere turrim superbiæ in talibus personis, qua diruta nulla pars castrorū huiusmodi se teneret. Superbia primo animā aggreditur, & vltima cessat ab eius impugnatione. vnde sup̄ illud Psal. Si mei non fuerint dominati &c. dicit gl. Vitiū superbiæ vltimū est redeuntibus ad Deum, & primum recedētib. Aliis vitiis in fugam conuersis, sola superbia in campo remanet, non cessat ab impugnatione hominis dum ipse v̄uit. vnde quidam: Qui bene pugnaris, cum cuncta subacta putaris, Quæ prius infestas, vincenda superbia restat. Superbia fuit primū peccatū, iuxta illud Eccl. 10. Initium omnis peccati est superbia. Etiā non videtur aliquod peccatū esse absq; superbia: quia omne peccatū est aut ex omissione, aut ex transgressione: & in vtroque casu non videtur esse sine inobedientia, quæ nō videtur esse sine superbia. Vnde nullum peccatū videtur esse sine superbia. Et vt breuiter dicamus, superbia est causa omnis peccati. Vnde dicit Gl. super illud Psal. Si mei nō fuerint dominati. &c. Superbia est initium omnis peccati, & causa: qua qui caret, verò est immaculatus.

Quomodo superbia se habeat ad diabolum.

C A P. III.

NOrandum, quòd superbia signum est quo diabolus suos distinguat ab aliis. Vnde legitur Iob 41. de ipso, q̄ ipse est rex super omnes filios superbiæ. Et Gre. Euidētissimum signum reproborum, superbia est: humilitas, electorum. Cū ergo quam quisq; habeat cognoscitur, sub quo rege militat inuenit. Vnūquisque quasi quēdam titulum portat operis, quo facile ostendat sub cuius seruiat potestate rectoris. vnde in magno dolore & timore esse debet, qui se cognoscit superbum. Superbia est velut quādam imago diaboli. Vnde homo superbus expressè est similis diabolo: iuxta illud Greg. Apostata angelus similitudine efficitur homo, dum homo hominibus similis esse dedignatur. Diabolus etiā in homine superbō quiescit quasi ad vmbra. Superbia enim velut mons est, soli iustitiæ oppositus, lumen gratiæ repellens, vnde vmbra facit diabolo. De qua vmbra legitur Iob 40. Sub vmbra dormit. Superbus est etiā munitio diaboli ferè inexpugnabilis, eò quòd in altitudine montis superbiæ situs sit.

Quomodo se habeat superbus ad proximum.

C A P. IIII.

Superbus coangustat proximum, dum se dilatat: & dum se ei præponit, quasi quoddam onus ei imponit. De dilatione super

superbi legitur Mat. 23. Dilatant enim phylacteria sua, & magnificanc simbrias. Et Prou. 24. Qui se iactat & dilatat, & iurgia concitat. De onere verò superbi dicit Sapiens: Qui se supra modum extulerit, premere ac deprimere videtur. Supra modum ille se extollit, qui extollit se supra debitam mensuram. De tali dicitur vulgariter: Iste homo sedet mihi super meum collum. Superbus etiam proximum corde contemnit, verbis molestat & factis. Ad primum pertinet illud Eccl. 13. Sicut abominatio superbo est humilitas, ita execratio diuitis est pauper. Verbis autem molestat superbus proximum multipliciter, & se iactando, & cum eo litigando, & contumelias ei dicendo. Ad primum pertinet illud Amos 6. Nunquid in fortitudine nostra assumplimus nobis cornua? Et illud Eccl. 11. Sicut eructant præcordia fœtentium, & superbiorum eorum. Ad literam: stomachus ventositate inflatus eructare solet, sic & homo superbia inflatus ventosa verba emittit. Ad secundum pertinet illud Prou. 13. Inter superbos semper iurgia sunt. Ad tertium pertinet illud Prouer. 11. Vbi fuerit superbia, ibi & contumelia. ¶ Factis similiter molestat superbus proximum multipliciter, & corporaliter eum affligendo, & suis eum spoliando. Ad primum pertinet illud Prouer. 22. Arma & gladij in via superbi: custos autem animæ suæ longè recedit ab eis. Et illud Eccl. 28. Effusio sanguinis in rixa superbiorum. Ad secundum pertinet illud Prouerborum 16. Melius est humiliari cum mitibus, quàm diuidere spolia cum superbis. Nec solùm superbi molestant proximos, imò etiam occasio sunt ut ab alijs molestentur. vnde illud, Quicquid delirant reges, plectuntur Achiui. Et illud Psal. Dum superbit impius, incenditur pauper. Quomodo superbi se habeant ad proximum, satis ostendit Psal. dicens. Superbi iniquè agebāt vsquequaque, & iterum: Confundantur superbi, quia iniuste iniquitatem fecerunt in me: ego autem exercebor in mandatis tuis.

¶ *Descriptio sapientis, & quomodo se habeat superbus ad proximum.*

SAPIENS etiam describit quomodo se habeat superbus, dicens: Omnis superbus est intolerabilis, habitu superfluus, incessu p̄posus: huic ceruix erecta, facies torua, truces oculi. Pro loco superiori decernat, & melioribus se præferri affectat: sententias suas & facta & verba iactat: reuerentiã in obsequio non seruat. Non solum malum temporale infert superbus proximo, sed etiam spirituale. Corrupt enim eum suo malo exemplo. Vnde superius dicitur sedere in cathedra pestilentia: & superbia vocatur pestilens.

tia. super primū psalmū, vbi dicit Glo. Postilētia est morbus leu-
peruagatus, oēs aut penē oēs inuoluēs. & subditur: Hic est amicus
dominandi, quo vix caret aliquis. Fornicatores & vsurarij & alij
peccatores occultāt peccata sua quātū possunt: sed superbus pec-
catū suū publicē cōmittit, nec de seipso erubescit: & ideo peccatū
tū superbiā adeō mundū corrūit, vt iam non reputetur super-
bia peccatum, q̄ quando iue magnum peccatum fuisset reputa-
tum. vnde ornatus ille vestitū qui in primitiua ecclesia pro ma-
gno peccato habitus fuisset, hodie non reputetur peccatum.

Quomodo se habeat superbus ad Deum.

CAP. V.

NOtandum ergo quod superbia primam Deo contume-
liam intulit, quæ ei illata est in primo angelo. Vnde Te-
biā 4. Superbiam nunquam in tuo corde, aut in facto, aut in
tuo verbo dominari permittas. Ab ipsa enim initium sumit
omnis perditio. Nulla contumelia inferitur Deo quin adsit su-
perbia: quia nullum peccatum committitur sine superbia, licet
ostensum est prius. Superbia Deū impugnat in omni loco, omni
tempore, omni persona. Fornicatio aut nunquam aut raro in
loco sacro committitur: sed superbia potius committitur in lo-
co sacro, quàm in alio. Tunc enim magis superbe induta pre-
cedunt mulieres, quando ad ecclesiam vadunt. Multa etiā sunt
peccata à quibus cauetur in præcipuis solemnitatibus: sed super-
bia tunc maximè exercetur. Multæ enim sunt personæ quæ for-
nicari dedignantur. quæ tamen peccatum superbiæ recipiunt.
Superbia enim latitat sub cinere & cilicio: iuxta verbum beati
Greg. Item cætera vitia Deo auferunt pauperes & ignobiles: sed
superbia auferit ei potentes, nobiles, & diuites. Vnde in mon-
tibus Gelboë Saul & Ionathas interfecti sunt: vt legitur 1. Reg. in
princip. Item alia quæcunque iniquitas in malis operibus exer-
ceretur, vt fiant: superbia verò bonis operibus insidiatur, vt pe-
reant: sicut dicit beatus Augustinus vnde opera de genere bo-
norum quæ in partem domini cedere deberent, non timeant
vsurpare superbia: imò opus bonum bona intentione inchoant
quod iam est in manu domini, nititur sibi auferre: & quan-
diuidit illud opus cum domino, ita vt ipsa habeat illius operis
finem, vnde dominus habuit principium. Item sumit inde occa-
sionem Deum impugnandi, vnde occasionem sumere debuit
feruendi. Ideo enim superbit & contemnit Deū: quia Deus de
bonis suis plus contulit illi quàm quibusdā aliis. Et quia Deus
fecit illum gloriosum, ipse vult facere eum ingloriosum. Super-
bus Deū odit inquit Deus dictus est. Nulli enim vult subesse